

Vergaande informatieplicht voor de ondernemer

Onlangs heeft de Ondernemingskamer van het gerechtshof Amsterdam geoordeeld dat het binnen redelijke grenzen aan de ondernemingsraad (OR) is om te bepalen welke informatie hij nodig heeft om een verantwoord advies te kunnen geven. Dit is een bevestiging van eerdere uitspraken van de Ondernemingskamer. In de praktijk blijkt deze informatieplicht niet altijd te worden nageleefd door de ondernemer. Soms is de ondernemer hiervan zelfs niet op de hoogte. Hoe ver reikt deze, toch wel bijzondere, informatieplicht van de ondernemer aan de OR?

Algemeen informatierecht

In artikel 31 van de Wet op de Ondernemingsraden (WOR) is het algemene informatierecht van de OR opgenomen. De ondernemer is verplicht tijdig alle informatie aan de OR te verstrekken die de OR nodig heeft om zijn taken behoorlijk uit te kunnen oefenen. Het verstrekken van informatie is dus gerelateerd aan de taken die de OR moet uitoefenen. Hierbij moet nog worden opgemerkt dat de OR niet gaat over individuele kwesties. Hier zit dan ook gelijk de beperking van het algemene informatierecht. De OR heeft in beginsel eigenlijk geen recht op informatie over individuele werknemers. Aan de hand van de uit te oefenen taak moet worden vastgesteld welke informatie aan de OR moet worden verstrekt. Wanneer de OR de ondernemer verzoekt informatie te verstrekken, omdat dat nodig is voor de uitoefening van zijn taak, moet de OR concreet aangegeven welke informatie nodig is en waarom deze informatie nodig is voor de taakvervulling. Dit informatierecht gaat overigens niet zover dat de OR recht heeft op informatie die hij mogelijk nodig denkt te hebben voor de uitoefening van een toekomstige taak. Het gaat puur om de taak die de OR op dat moment moet vervullen en de informatie die hij daarvoor nodig heeft.

Bijzondere informatieplicht

Naast het algemene informatierecht van de OR bestaat de bijzondere informatieplicht voor de ondernemer jegens de OR. Het verschil met het algemene informatierecht is dat de bijzondere informatieplicht alleen bestaat in bijzondere situaties of voor de uitoefening van bepaalde taken, zoals bij het adviesrecht of het instemmingsrecht. Deze bijzondere informatieplicht is onder meer terug te vinden in de artikelen 25 lid 3 (adviesrecht), artikel 27 lid 2 (instemmingsrecht) en artikel 30 lid 3 (adviesrecht benoeming en ontslag bestuurder) van de WOR. In de praktijk komt deze informatieplicht vaak ter sprake in het kader van een adviesaanvraag van de OR.

De invloed van de OR

In de kwestie bij de Ondernemingskamer van het gerechtshof Amsterdam ging het ook om de informatieplicht in het kader van een adviesaanvraag. De bestuur-

der van de onderneming had aan de OR een adviesaanvraag voorgelegd met betrekking tot de inkrimping van het personeel. De OR heeft vervolgens verzocht om aanvullende financiële informatie, een nadere onderbouwing van de adviesaanvraag en extra informatie over de gevolgen van de voorgenomen maatregelen. De ondernemer is niet op dit verzoek ingegaan, waarna de OR geadviseerd heeft het voorgenomen besluit niet te nemen. De ondernemer heeft uiteindelijk het besluit tot inkrimping van het personeel wel genomen. Vervolgens heeft de OR bij de Ondernemingskamer zijn bezwaren geuit tegen het genomen besluit en verzocht het besluit niet uit te voeren.

De Ondernemingskamer heeft bepaald dat het binnen redelijke grenzen aan de OR is om te bepalen welke informatie nodig is voor het geven van een zorgvuldig advies. Hierbij merkt de Ondernemingskamer op dat dit mee kan brengen dat de ondernemer in het kader van een adviesaanvraag meer of andere informatie moet verstrekken dan volgt uit het algemene informatierecht van de OR of de reguliere verstrekking van (bijvoorbeeld financiële) gegevens in de zin van artikel 31a WOR. In deze kwestie heeft de Ondernemingskamer bepaald dat de ondernemer te kort is geschoten in de verplichting het voorgenomen besluit voldoende uit te werken en voldoende informatie aan de OR te verstrekken. Om deze redenen had de ondernemer niet in redelijkheid tot

Informatieplicht bij adviesrecht

In artikel 25 lid 3 WOR is opgenomen dat de ondernemer bij het vragen van advies aan de OR een overzicht moet verstrekken van de beweegredenen voor het besluit, alsmede van de gevolgen die het besluit naar verwachting zal hebben voor de in de onderneming werkzame personen en de naar aanleiding daarvan voorgenomen maatregelen. Zo gezien is het vereist dat de ondernemer een goed onderbouwd voorgenomen besluit voorlegt aan de OR. Dit brengt mee dat de voorbereidingen van dit voorgenomen besluit vergevorderd moeten zijn. Alleen dan kan immers inzichtelijk zijn wat de te verwachten gevolgen van het voorgenomen besluit zijn.

BESTE RAADGEVER
VOOR ELK
OR-LID

EDITIE

BESTE RAADGEVER VOOR ELK OR-LID

Aandachtspunten in editie 2011

- Artikelsgewijze toelichting bij de Wet op Ondernemingsraden (WOR)
- Actuele relevante jurisprudentie
- Spreekrecht voor ondernemingsraden van NV's
- Uitbreiding toepassingsbereik van de WOR
- Mogelijke gevolgen voor de werkgever bij ten onrechte niet instellen ondernemingsraad
- Nieuwe indeling van de bedrijfscommissies

Voor wie bedoeld?

Inzicht in de ondernemingsraad is onmisbaar voor OR-leden, bestuurders, adviseurs, personeelsfunctionarissen en juristen.

Voordelen voor Inzicht-abonnees

- editie 2011 met korting
- kosteloos elke maand de e-nieuwsbriefInzicht@OR
- automatisch alle opvolgende edities voor de abonnementsprijs met korting
- kosteloze toegang tot de vragenservice; op uw WOR-vraag stuurt de redactie u een antwoord

Ga voor meer informatie en bestellen naar: www.inzichtindeor.nl

Sdu UITGEVERS

INZICHT

tip

FINANCIËLE GEGEVENS

Ook het verstrekken van vergaande financiële gegevens kan onderdeel zijn van de bijzondere informatieplicht, mits deze gegevens nodig zijn om een zorgvuldig en verantwoord advies te kunnen geven. Het is voor een OR zaak om niet te schromen niet om de ondernemer te verzorgen aanvullende informatie te verstrekken

het besluit van het inkrimpen van het personeel mogen komen. De Ondernemingskamer verbiedt de ondernemer dan ook uitvoering te geven aan het besluit.

Uit de uitspraak van de Ondernemingskamer kan worden afgeleid dat de OR een niet te onderschatten invloed heeft op de aard en hoeveelheid aan de OR te verstrekken informatie in het kader van een adviesaanvraag. De OR mag in beginsel bepalen welke informatie hij nodig heeft voor het geven van een zorgvuldig advies. Op deze regel bestaat wel een uitzondering. Als een bestuurder uitgebreid heeft gemotiveerd dat het om gegevens en feiten gaat die voor het geven van advies en het nemen van een besluit niet relevant zijn, dan hoeft de bestuurder deze informatie niet te verstrekken. Ook dit heeft de Ondernemingskamer in eerdere uitspraken reeds bepaald. Het is in dat geval aan de bestuurder om aan te tonen en te bewijzen dat de door de OR gevraagde informatie niet relevant is voor het advies of het te nemen besluit.

Het belang van de ondernemer

Deze vergaande informatieplicht kan door de ondernemer als een last worden ervaren. De ondernemer wil zijn ondernemingsvrijheid uiteraard niet kwijt of beperken. Dit is begrijpelijk, maar het is ook in het belang van de ondernemer om zo snel mogelijk voldoende informatie aan de OR te verschaffen.

Een ondernemer met meer dan vijftig werknemers kan niet om de OR heen. Zeker niet in situaties waarin de OR een adviesrecht of instemmingsrecht heeft. De OR wordt immers op grond van de wet ingeschakeld om advies te geven of instemming te verlenen over een voorgenomen besluit van de ondernemer. Bij een dergelijk besluit gaat het vaak om grote en belangrijke gevolgen voor de onderneming. Hierbij is het juist van belang dat

tip

EXTERN ADVIES

De OR kan extern advies inwinnen van een deskundige, wanneer hij zelf niet over voldoende kennis en vaardigheden beschikt om een bepaald advies te kunnen geven. Dit is terug te vinden in artikel 16 WOR.

aan de OR tijdig voldoende informatie wordt verstrekt. Wanneer de OR van mening is dat te weinig of onvolledige informatie is verstrekt, zal de OR immers negatief adviseren ten behoeve van het voorgenomen besluit, dan wel zich van advies onthouden. Hiermee loopt de ondernemer het risico geen draagvlak te krijgen in de onderneming voor het te nemen besluit. De onderneming, althans de aldaar werkzame personen, zullen minder snel achter het besluit van de ondernemer staan als de OR niet of negatief heeft geadviseerd. Dit kan zelfs leiden tot een verstoring van de arbeidsverhoudingen binnen de organisatie. Daarnaast is de ondernemer gebaat bij een positief advies van de OR, omdat dan snel een besluit kan worden genomen en ook kan worden uitgevoerd. Indien de ondernemer tegen het advies van de OR in toch het voorgenomen besluit neemt, moet de ondernemer vier weken wachten totdat het besluit kan worden uitgevoerd. Gedurende deze vier weken kan de OR zich tot de Ondernemingskamer wenden en vorderen dat het besluit redelijkerwijs niet door de ondernemer mocht worden genomen en in ieder geval niet mag worden uitgevoerd. Dit procesrisico loopt de ondernemer als hij tegen het negatieve advies van de OR in vasthoudt aan het voorgenomen besluit. De ondernemer heeft dan ook belang bij een positief advies van de OR. Dit begint met een goede en volledige informatieverstrekking aan de OR. Dit bevordert een constructieve samenwerking in het belang van de onderneming, ook in de toekomst.

tip

GEHEIMHOUDING

De bijzondere informatieplicht kan meebrengen dat de ondernemer verplicht is zeer vertrouwelijke informatie aan de OR te verstrekken, welke informatie hij normaal gesproken niet aan de OR zou hoeven verstrekken. In dat geval is het aan te raden om daarvoor speciale afspraken te maken en schriftelijk vast te leggen over de vertrouwelijkheid en de geheimhouding van dergelijke informatie.

Conclusie

Uit het voorgaande volgt dat de OR een algemeen informatierecht heeft voor informatie die nodig is voor een behoorlijke taakvervulling. Daarnaast bestaat voor de ondernemer in bepaalde wettelijk beschreven situaties een bijzondere informatieplicht jegens de OR, bijvoorbeeld bij het indienen van een adviesaanvraag. In beginsel is het dan aan de OR om te bepalen welke informatie hij nodig heeft om een zorgvuldig advies te kunnen geven. Ook de ondernemer heeft belang bij tijdige, snelle en volledige informatieverstrekking aan de OR. Alleen dan zal de OR in staat zijn zo snel mogelijk een zorgvuldig en verantwoord advies te kunnen geven, wordt er draagvlak gecreëerd bij de werknemers en kan er een constructieve relatie en gezamenlijke samenwerking met de OR tot stand komen. ■

mr. R.E.M. Dijkstra, De CLERCQ advocaten . notarissen . belastingadviseurs, www.declercq.com

Wet: art. 25, 27, 30, 31 WOR

Jurisprudentie: Hof Amsterdam (Ondernemingskamer) 19-07-2010, nr. 200.064.461 OK (LJN: BN1709); Hof Amsterdam (Ondernemingskamer), 12-12-2003, nr. 1197/2003 OK (JAR 2004/26); Hof Amsterdam (Ondernemingskamer) 18-05-2004, nr. 542/2004 OK (JAR 2004/164)